

De vertaler als bemiddelaar en doorgeefluik

Een vertaler hervertelt en bemiddelt tussen twee codesystemen en culturen. Jeroen Timmermans, vertaler voor De Correspondent en singer-songwriter legt uit waarom de perfecte vertaling niet bestaat en waarom Google Translate geen hulp biedt.

Jeroen TIMMERMANS
Vertaler

“Kijk, de ideale vertaler wordt gezien als een zielloos doorgeefluik, een ontlichaamd vehikel tussen twee talen en culturen waarbij de inhoud als een geheel aan mogelijke interpretaties als gecodeerd door een taal besloten liggen. Het ligt niet binnen het bereik van menselijke vermogens om zulks een volkomen hertaling zonder enige interventie en verbuiging te maken,” aldus Jeroen, “de vertaler interpreteert en vervormt onvermijdelijk.”

een vertaler moet streven naar zo min mogelijk interferentie

“Dat neemt niet weg dat een vertaler moet streven naar zo min mogelijk interferentie.” Na een bedachtzame stilte vervolgt Jeroen: “Hoe objectief en afwezig de vertaler als doorgeefluik ook is, als de lichtval in de andere ruimte fundamenteel anders is, ziet het doorgegevene er toch anders uit, ongeacht de gewenste absentie van de herverteller”

Een goed voorbeeld van een ontzielde vertaler is Google Translate, vervolgt Jeroen, “Voor ieder woord wordt een één-op-één relatie verondersteld en dat resulteert in soms lachwekkende zinsconstructies.” De bezielde vertaler bemiddelt tussen de talen en maakt afwegingen die kunstmatige intelligentie niet vermag. Zo dient de vertaler afdoende inzicht te hebben in complexe culturele en politieke verschillen tussen bron- en doelgebied alsook kennis te hebben van disceptaties op het gebied van retoriek, idioom en ethiek.

Vertalers moeten passie voor de inhoud hebben en vertrouwd zijn met literatuur en begrippen

Zonder dralen weidt Jeroen uit waarom zijn keuze specifiek op De Correspondent is gevallen: “Vertalers moeten passie voor de inhoud hebben en vertrouwd zijn met de literatuur en begrippen van de brontekst.” Jeroen is bekend met een groot begrippenapparaat op het gebied van filosofie, psychologie, economie en sociologie en toont zich zonder uitzondering bereid zich te verdiepen in nieuwe vakterreinen. “Op die wijze klap je ’s avonds (of ’s nachts) je laptop dicht met de voldoening van een mooi resultaat en nieuwe kennis.”

We sluiten af met een korte lofzang op De Correspondent, waarbij we het idealisme van waan-overstijgende duiding en het historische perspectief bezingen. “Zonder deze zaken, lopen we het gevaar in een cynische onverschilligheid te verzanden en in een cosmos van bedwelmende sensatie en exces te verdwalen. Alleen al daarom moeten we De Correspondent wereldkundig maken,” besluit Jeroen gedecideerd.